

Faipari ágazati javaslatcsomag a szakképzés fejlesztéséhez

A Magyar Bútor- és Faipari Szövetség javaslatai

Készült a 2026. szeptemberi ágazati egyeztetéshez, a szakképzési szempontrendszer alapján

Összefoglaló — tíz kulcsintézkedés

A magyar fa- és bútoripar kb. 8 ezer társas vállalkozást és több mint 6 ezer egyéni vállalkozót foglalkoztat, összességében 80–100 ezer fős vertikum (QEE), amelynek bútorgyártó szektora három éve 340–346 Mrd Ft-os stagnáló árbevétel mellett romló jövedelmezőséggel dolgozik (FATÁJ Top100). Az ágazat szakember utánpótlása helyzetértékelésünk szerint kritikus pont: a végzettek mindössze fele vállal itthon munkát, és előrejelzések szerint 10 éven belül 30%-kal csökken a szakemberszám (faipar.hu, Piac & Profit).

A javaslatcsomag tíz prioritása:

1. **Faipari triális (hálózatos) képzési modell** bevezetése az ÉVOSZ-modell adaptálásával: iskolai elmélet — képzőközponti gyakorlat — kkv-valós munkakörnyezet, egyharmados arányban.
2. **Belépő és vállalati kihelyezés előtti kompetenciamérés** kiterjesztése a faipari duális képzésre, felzárkóztató előkészítő szakasszal, a fővárosban jól működő hátránykompenzációs gyakorlat országos kiterjesztése.
3. **Mikro- és kisvállalkozások tehermentesítése:** az ÁKK "egyablakos" duális képzőhely-üzemeltetőként működjön (szakképzési munkaszerződés, adminisztráció, szakoktatói pool az ÁKK-nál).
4. **Finanszírozási csomag a vállalati oldalra:** mentoridő, alapanyag-felhasználás, eszközpark-terhelés és munkavédelmi betanítás elkülönített támogatása; a 2,42-es egységes szakmaszorzó ágazati felülvizsgálata a gyártás-előkészítési és CNC-tartalom miatt.
5. **Célzott faipari ösztöndíj-kiegészítés** bevezetése (a 2020-ban megszűnt Szabóky Adolf-féle hiányszakmai ösztönzés utáni rés betöltésére).
6. **Államilag elismert, rövid ciklusú CNC-gépkezelő és CAD/CAM-mikrotanúsítványos képzések** indítása a szakképzésben és a felnőttképzésben (a ma piaci, bizonyítványt nem adó képzések kiváltására).
7. **Éves ágazati tananyag- és követelményfelülvizsgálati fórum** a Fa és Bútoripari Ágazati Készségtanács megerősítésével, a vállalati "plusz tananyag" jó gyakorlatának programtantervi beemelésével.

8. **Szakoktatói és vállalati mentor-tevékenység elismerése és finanszírozása:** a mentoridő munkaidő-számításba vonása, bérkompenzáció az ágazati bérszínvonalhoz igazítva.
9. **Faipari pályaaorientációs program:** bemutatóműhelyek, kkv-látogatások, verseny- és presztízsprogramok, strukturált nyolcadikos-előtti szakmaismeret-építés.
10. **Ágazati munkaerő- és pályakövetési adatbázis:** éves tagszövetségi munkaerő-felmérés, országos faipari tanulólétszám-monitoring, KSH-faipari aggregátum kialakítása.

1. Az ágazat jelenlegi szakképzési helyzete és legfontosabb problémái

Helyzetkép és problémák

- **Ágazati súly és trend:** a ffeldolgozás statisztikai alágában a regisztrált vállalkozások száma 2023-ról 2025-re 8 928-ról 8 562-re csökkent (KSH); a teljes vertikumban 80–100 ezer fő dolgozik (QEE). A bútorgyártás létszáma 2019 és 2024 között 17 371 főről 14 764 főre esett, 2025-ben 16 143 fő — a 100 legnagyobb gyártó létszáma azonban folyamatosan fogy: két év alatt közel 820 munkahelyet vesztek (FATÁJ 2025, FATÁJ 2024).
- **Utánpótlás-probléma szakmánként:** asztalos, kárpitos és faipari technikus képzés folyik; a gyártás-előkészítő mérnökből általános hiány van; a végzettek **hatoda azonnal külföldre megy, fele vállal itthon munkát**, a tovább nem tanulók harmada 1–2 éven belül szintén külföldre távozik (faipar.hu). Az asztalos szerepel a vármegyei hiányszakma-listákon (pl. Hajdú-Bihar MKIK).
- **Közép- és hosszú távú igény:** ágazati előrejelzés szerint a szakemberszám **10 éven belül 30%-kal csökkenhet** kiöregedés, pályaelhagyás és az autóipar elszívó hatása miatt; a végzettek egyötöde marad a faiparban (Piac & Profit). Ugyanakkor a ffeldolgozás 2025-ben a két növekvő feldolgozóipari alág egyike volt (+1,7%), azaz a kereslet nem csökken (KSH).
- **Képzési kínálat vs. igény:** a képzés tartalmilag jól értékelt (a Fa- és bútoripar az NSZFH pályakövetése szerint a top 5 leghasznosabb képzésű ágazat között van, NSZFH), a szűk keresztmetszet a **létszám és a technológiai tartalom**: az ország legnagyobb faipari

képzője, a BKSZC Kaesz Gyula Faipari Technikum engedélyezett 9. évfolyamos létszáma négy tanéven át változatlan 180 fő (Kaesz beiratkozási dokumentum) — miközben az ágazat digitális gyártás-előkészítése (CAD/CAM, parametrikus bútor, nesting) olyan kompetenciákat igényel, amelyek a jelenlegi programtervben csak a duális képzés részelemeként jelennek meg (faipar.hu, IKK szakmajegyzék).

- **Adathiány:** önálló KSH "faipar" aggregátum nem létezik (a fafeldolgozás a fa–papír–nyomda alágban jelenik meg), és nyilvános, ágazatra bontott tanulólétszám- és hiányadat sem elérhető — ez önmagában nehezíti az ágazati tervezést (KSH).

Javaslatok

1.1. Éves ágazati munkaerő-felvétel és tényalapú szakemberigény-tervezés. A tagszövetség a GVI-módszertanra épülő éves kérdőíves felméréssel mérje a tagvállalatok betöltetlen állományát, 1/3/5 éves létszámgigényét és kompetenciaigényét, és ezt évente benyújtsa az NSZFH-nek és a Kulturális és Innovációs Minisztériumnak.

- *Változtatás:* intézményi (önkéntes, tagszövetségi szinten azonnal indítható); később kormányzati oldalon a GVI-prognózis ágazati bontásának kiterjesztése.
- *Szereplők:* tagszövetség, MKIK GVI, NSZFH, KIM (Kulturális és Innovációs Minisztérium).
- *Időtáv:* rövid (1 éven belül).
- *Mérhető eredmény:* az ágazat hiteles, számszerű szakemberigény- és hiányadatsora; annak beépülése a beiskolázási keretszámokba.

1.2. KSH-faipari aggregátum és NSZFH-ágazati létszámtábla rendszeres publikálása.

- *Változtatás:* jogszabályi/statisztikai (KSH-osztályozás, NSZFH-adatközlés).
- *Szereplők:* KSH, NSZFH, minisztérium.
- *Időtáv:* közép (1–3 év).
- *Mérhető eredmény:* évenkénti, ágazati bontású tanulólétszám- és elhelyezkedési adatsor.

1.3. Beiskolázási kapacitás bővítése a faipari képzőhelyeken (Kaesz és a régiós bázisiskolák 9. évfolyamos kereteinek felülvizsgálata a felmért igény alapján).

- *Változtatás:* finanszírozási/tervezési (fenntartói keretszámok).

- *Szereplők:* szakképzési centrumok fenntartói, KIM, NSZFH.
- *Időtáv:* rövid–közép.
- *Mérhető eredmény:* 5 éven belül a faipari szakképzésbe belépők számának 25–30%-os növekedése a 2025/26-os bázishoz képest.

2. A duális képzés működésének tapasztalatai

Általános helyzetkép és problémák

- Országosan több mint **12 ezer duális képzőhely** működik, kb. 60 ezer duális tanulóval; a feltételeket (tárgyi, személyi, képzési program) a 23 területi kamara ellenőrzi (Szakma Verzum, IKK).
- **Szerkezeti probléma:** a modell nagyvállalati logikára épül, miközben a magyar vállalkozások 96,4%-a mikrovállalkozás (Cedefop országjelentés), és a faipari képzőhelyek többsége kisvállalkozás (faipar.hu — Faipari ÁKT beszámoló). A kisvállalkozások nem terveznek 5 éves időtávra, ezért a képzésbe való befektetés kockázatos számukra (Magyar Építéstechnika).
- **Terhek:** a duális képzőhelyi státusz feltétele a kamarai szakoktatói vizsgával rendelkező oktató (50 órás, kamarai képzés; Szkr. 242. §: középfokú szakirányú végzettség + 5 év gyakorlat) (Pest-Buda KMKIK); az önköltség-alapú szochó-kedvezmény adminisztrációja (önköltség 1,2 M Ft/fő/év, +20% sikerdíj sikeres vizsga és 6 hónapos munkaszerződés esetén) pedig adóügyi terhet jelent (NAV).
- **Pozitív tapasztalat (ágazati visszajelzés):** a vállalatok a duális tartalommal alapvetően elégedettek, és van tér plusz tananyag beemelésére — ez a javaslatcsomag 6. fejezetének kiindulópontja.

Javaslatok

2.1. Az ÁKK mint "egyablakos" duális üzemeltető kkv-k számára. A kisvállalkozás ne közvetlenül, hanem az ágazati képzőközponton keresztül vegyen részt a képzésben: az ÁKK köti a szakképzési munkaszerződést, viszi az adminisztrációt, biztosítja a szakoktatót (közös pool), a

tanuló a tényleges munkát a kisvállalatnál végzi. Ez a konstrukció már most elérhető az ÁKK-k számára (IKK — Képzőközpontok), de a faiparban rendszeresen kellene működtetni.

- *Változtatás:* intézményi (szerződéses gyakorlat, nem igényel jogszabályváltozást).
- *Szereplők:* Szalézi ÁKK és a faipari ÁKK-k, tagszövetség, kkv-tagok.
- *Időtáv:* rövid.
- *Mérhető eredmény:* a kkv-duális képzőhelyek számának évi 15–20%-os bővülése; az ÁKK-n keresztül képzett tanulók aránya az ágazatban.

2.2. Egyszerűsített csatlakozási út mikrovállalkozásoknak: egységes, kamarai–ÁKK-féle sabloncsomag (képzési program, munkavédelmi dokumentáció, szochó-igénylés) és mentorált bejelentkezés.

- *Változtatás:* adminisztratív (kamarai útmutató, közös szoftverfelület).
- *Szereplők:* területi kamarák, ÁKK-k, NAV.
- *Időtáv:* rövid.
- *Mérhető eredmény:* a csatlakozási ügyintézési idő 30 nap alá szorítása; az új képzőhelyek felénél mikro-kategóriás vállalkozás.

2.3. A "képzési partner" szerep erősítése: a vállalkozás ne csak gyakorlati hely, hanem a képzési tartalom társalkotója legyen — éves közös tervezés (l. 6.2. pont), a vállalati mentor bevonása az értékelésbe, és a vállalati "plusz modulok" hivatalos elismerése a tanuló érdemjegyébe, tanúsítványába.

- *Változtatás:* intézményi (programterv-módosítási jog az ágazati szereplőknek), részben jogszabályi (a Szkr. tanúsítvány-tartalmi szabályai).
- *Szereplők:* ÁKT, IKK, szakképző intézmények, duális képzőhelyek.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* a duális tanulók legalább felénél vállalati kiegészítő modul tanúsítvánnyal.

3. Az iskola – képzőközpont – vállalkozás együttműködésének fejlesztése

Helyzetkép és problémák

- A szervezeti keret adott: a tanuló az **ágazati alapvizsga után** léphet duális képzésbe (IKK GYIK); az ÁKK több gazdálkodó szervezet (kkv-k, centrum max. 60%, szakmai szervezet max. 10%) nonprofit társasága, képzésszervezőként vagy saját tanműhelyű duális képzőhelyként működhet (IKK — Képzőközpontok).
- **A faipari képzési hálózat vékony:** országosan kb. 15 intézményben folyik fa- és bútorigipari képzés (Fabunió — Képzés); **képzőhelyi együttműködésében — az egyeztetési körben jelzett viszonylatban — a Szalézi Ágazati Képzőközpont az egyetlen faipari képzési kapacitás** (asztalos CNC-technológiával, kárpitos a 15 szakma között; kb. 550 tanuló/felnőtt, több mint 20 telephely, Budapest és Kazincbarcika) (Szalézi ÁKK, Szalézi ÁKK — asztalos); országosan ugyanakkor több faipari képzőhely is működik, ami a hálózatos modell kiépítésének alapja lehet. Az egyetlen szervezeti kapacitásra való támaszkodás területi lefedetlenséget és kiszolgáltatottságot okoz.
- Az **ÉVOSZ triális modellje** (képzés egyharmada iskolai elmélet, egyharmada képzőközponti gyakorlat, egyharmada vállalati környezet; megyénként 1–2 szakképzési centrum + nagyvállalat összefogása, kkv-k bevonásával) bizonyított koncepció, amely az aprózódott képzési szerkezet centralizálásával működtethető (Index, Jogkövető).
- A visszacsatolásnak létezik intézményi csatornája (Fa és Bútorigipari Ágazati Készségtanács — 21 taggal, munkaadári többséggel; programkövetelmények, validáció, életpályamodellek), de a vállalati tapasztalatok szisztematikus, éves beépítése nem megoldott (faipar.hu — ÁKT beszámoló).

Javaslatok

3.1. Faipari triális/hálózatos képzési modell bevezetése. Az ÉVOSZ-modell ágazati adaptálása: az elméleti oktatás és az alapkompétencia-fejlesztés a szakképző intézményben (pl. Kaesz, Kós Károly, régiós technikumok); az intenzív gépi gyakorlat (CNC, lapszabászat, felületkezelés) képzőközponti tanműhelyben (Szalézi ÁKK, Nagyunsági Faipari ÁKK, Bajai ÁKK); a munkakultúra és valós sorozatgyártási tapasztalat a tagvállalkozásoknál. A szalézi

modell (széles telephelyhálózat + erős fejlesztőpedagógiai háttér) a hálózat bázisa lehet a fővárosi és Észak-Magyarországi régióban.

- *Változtatás:* intézményi (háromoldalú megállapodások), finanszírozási (a modelltörzs infrastruktúra-pályázatokhoz kapcsolása).
- *Szereplők:* Szalézi ÁKK, BKSZC, Bajai SZC, Karcagi SZC, Soproni Egyetem FMK, tagszövetség, IKK.
- *Időtáv:* rövid (pilot) → közép (rendszeresítés).
- *Mérhető eredmény:* 2 év alatt legalább 3 működő regionális triális konzorcium; a triális képzésben részt vevő tanulók lemorzsolódása az ágazati átlag (12%) alá csökkenjen.

3.2. Regionális alágazati konzorciumok: Dél-Alföld (Baja), Észak-Alföld (Karcag–Mezőtúr, Debrecen, Nyíregyháza), Nyugat-Dunántúl (Sopron, Szombathely, Zalaegerszeg), Közép-Dunántúl (Székesfehérvár, Veszprém), Főváros (BKSZC + Szalézi ÁKK). Mindegyikhez kijelölt bázisiskola és legalább egy ÁKK/képzőközpont — az ÉVOSZ "bázisiskola" koncepciója szerint (Index).

- *Változtatás:* intézményi; a Szakképzés 4.0 cselekvési terv "19 ÁKK 100 vállalkozással" céljához illeszkedik (Kormány — cselekvési terv).
- *Szereplők:* régiós centrumok, ÁKK-k, tagszövetség, területi kamarák.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* minden régióban faipari duális képzési kapacitás; nincs olyan vármegye, ahonnan a tanulónak másik megyébe kell utaznia faipari szakmát tanulni.

3.3. Rendszeres vállalati visszacsatolási fórum: évente kétszeri "ágazati képzési asztal" (tagszövetség + ÁKT + iskolák + ÁKK-k), ahol a duális partnerek strukturált visszajelzést adnak a felkészültségről és a tartalmakról; az eredmények kötelezően napirendre kerülnek az ÁKT következő programkövetelmény-döntésénél.

- *Változtatás:* intézményi (megállapodásos).
- *Szereplők:* tagszövetség, ÁKT, IKK, NSZFH.
- *Időtáv:* rövid.

- *Mérhető eredmény:* évenkénti, publikus ágazati visszajelzési riport; a beérkezett javaslatok legalább 30%-ának tartalmi feldolgozása egy éven belül.

4. Ágazati Képzőközpontok és képzési infrastruktúra

Helyzetkép és problémák

- Országosan 2024 közepéig **65 ÁKK** regisztrálását jegyezték fel (Cedefop országjelentés); 2025-ben 18 szakképzési centrumnál még nem volt ÁKK, számukra 6,2 Mrd Ft-os pályázati keret nyílt (IKK).
- **Faipari ÁKK-k:** Nagykunsági Faipari ÁKK (Karcag–Mezőtúr, 275,55 M Ft-os GINOP-fejlesztéssel, Karcagi SZC 40% + négy faipari cég 15–15% tulajdonával) (Karcagi SZC) és Bajai ÁKK (építőipar + fa- és bútoripar, új tanműhellyel) (Baja hangja) — azaz a faipari ÁKK-lefedettség **2–3 központra szűkül**, szemben pl. az informatikai, elektronikai vagy gépészeti ágazat 21 Mrd Ft-os, öt helyszínes tudásközpont-fejlesztésével (IKK). Fővárosi szinten a Szalézi ÁKK tölti be ezt a szerepet (Szalézi ÁKK).
- Az ÁKK-k duális képzőhelyi nyilvántartásba vétele a gyakorlatban problémás volt, külön szakmai útmutatót igényelt (NKIK).
- Az iskolai infrastruktúra részben elavult: a Szakképzés 4.0 cselekvési terv 200 iskolai tanműhely felújítását tűzi ki célul (Kormány — cselekvési terv); a Kaesz 10 asztalos kézi műhellyel, 2 kárpitos tanműhellyel és 1 gépműhellyel rendelkezik, de CNC- és gyártás-előkészítési kapacitása szűkös a rendszeresített tartalomhoz képest (BKSZC).

Javaslatok

4.1. Faipari ÁKK-kapacitás bővítése országos hálózattá: legalább 2 új faipari ÁKK (Nyugat-Dunántúl, Dél- vagy Kelet-Magyarország) létrehozása az ÉVOSZ által az építőiparra javasolt "5–7 helyszínes" logika mentén (ÉVOSZ-javaslatcsomag 2025); a Szalézi ÁKK formális szerepének kiterjesztése a fővárosi régió ÁKK-jává.

- *Változtatás:* finanszírozási (GINOP/EFOP-plusz pályázati célzat), intézményi.
- *Szereplők:* tagszövetség, régiós cégek, centrumok, KIM.

- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* minden régióban legalább 1 faipari képzőközpont; a képzőközponti CNC-tanműhelyi órák száma megduplázódik.

4.2. Tehermentesítő feladatok telepítése az ÁKK-kra: közös szakoktatói pool (vállalati szakemberek ÁKK-szolgáltatásként való alkalmazása), munkavédelmi és munkakultúra-modulok központi tartása, tanulói szállítási és kollégiumi koordináció (az ÉVOSZ-modell kollégiumi elemével) (Jogkövető).

- *Változtatás:* intézményi (szolgáltatási szerződések), részben finanszírozási.
- *Szereplők:* ÁKK-k, kkv-k, kamarák.
- *Időtáv:* rövid–közép.
- *Mérhető eredmény:* a kkv-k képzéssel töltött adminisztratív idejének mérséklése (felméréssel mérve); pool-szakokkal betöltött hiányzó oktatói állások száma.

4.3. Infrastruktúra- és eszközparkfejlesztés: CNC-maró és -lapszabász gépsorok, CAM-szoftverek, nesting- és gyártásirányítási (ERP-betanító) környezet, korszerű felületkezelő tanműhely — az ágazat technológiai valóságához (a gyártás-előkészítés költsége mára vetekszik az előállításával, faipar.hu) igazodó beruházási lista.

- *Változtatás:* finanszírozási (pályázat + céleszköz-adományozási program).
- *Szereplők:* KIM/NSZFH, centrumok, ÁKK-k, gépgyártó–forgalmazó partnerek.
- *Időtáv:* közép–hosszú.
- *Mérhető eredmény:* minden faipari képzőhely CNC-hozzáférése; a CNC-kompetenciát tanúsítvánnyal megszerzők évenkénti létszáma.

4.4. ÁKK-működés, finanszírozás, minőségbiztosítás átalakítása: egységes, publikus teljesítményindikátorok (képzési létszám, vizsgasikeresség, vállalati elégedettség, lemorzsolódás) minden ÁKK-re, éves közzététellel; az ÁSZ centrumvizsgálataiban tapasztalt vagyongazdálkodási érzékenységek miatt átlátható, elkülönített könyvelés az ÁKK-tulajdonrészekben (ÁSZ 25045).

- *Változtatás:* jogszabályi (Szkr.-kiegészítés), intézményi.
- *Szereplők:* KIM, NSZFH, ÁKK-tulajdonosok, kamarák.

- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* publikus ÁKK-scorecard; a gyenge teljesítményű központok fejlesztési terve.

5. A tanulók felkészültsége, kompetenciamérés és felzárkóztatás

Helyzetkép és problémák

- A tanulói felkészültség romlása szakképzési rendszerszintű jelenség: az EU Education and Training Monitor 2025 szerint a hároméves szakképzési programok tanulói "nagyon gyenge alapkészségekkel" rendelkeznek, ami korlátozza karrierlehetőségeiket (EU E&T Monitor 2025 — Magyarország).
- A lemorzsolódás országosan 8,68%-ról 7,67%-ra mérséklődött (2022/23 → 2023/24), de a szakmai képzésben még kb. 12%, és a szakképző iskolákban korán és tartósan magas (Cedefop, IKK — Szakképzés 4.0 II., NSZFH).
- **Mérési infrastruktúra létezik:** 2018 óta a 9. évfolyamosok körében bemeneti–kimeneti kompetenciamérés zajlik (2023-ban 42 ezer résztvevő; a matematika minimális szintet el nem érők aránya 13,9%-ról 4,99%-ra javult) (Cedefop, Szakma Verzum) — de ez a mérés **nem tért ki a vállalati kihelyezés előtti, szakmai–munkakultúrára vonatkozó alkalmasságra.**
- **Ágazati tapasztalatunk:** a diákok felkészültsége lényegesen romlik, és a munkaerőpiacnak erre fel kell készülnie. A fővárosi hátránykompenzációs ellátás (gyógypedagógus, pszichológus, fejlesztőpedagógus stb.) jól működik — ez a kapacitás vidéken hiányzik. Az általános kompetenciahiány (olvasás-szövegértés, matematikai alapkészség, munkakultúra) a vállalkozások legnagyobb panasza. A fővárosi SNI-arány a Fa- és bútoripar ágazatban 8,5% (85 tanuló), ami tovább növeli a fejlesztői kapacitás jelentőségét (BKIK).

Javaslatok

5.1. A 9. évfolyamos bemeneti mérés eredményeinek kötelező átadása a duális képzőhelynek (jogszerű, anonimizált formában), valamint **vállalati kihelyezés előtti szakmai**

belépő mérés bevezetése az ágazati alapvizsga kiegészítéseként: biztonságtechnikai, eszközkezelési, dokumentáció-olvasási és munkafolyamat-értési feladatsor, ÁKK-koordinációval.

- *Változtatás:* jogszabályi (Szkr. mérési protokoll), intézményi.
- *Szereplők:* NSZFH, ÁKK-k, szakképző intézmények, duális képzőhelyek.
- *Időtáv:* rövid–közép.
- *Mérhető eredmény:* a kihelyezett tanulók 100%-ánál dokumentált belépő mérés; a mérésen elégtelent teljesítők felzárkóztatása 1 féléven belül.

5.2. Felzárkóztató, előkészítő szakasz a vállalati képzés előtt (2–6 hét "bemeneti modul" az ÁKK-ban): biztonságos géphasználat, anyagismeret, dokumentációolvasás, munkaidő-struktúra, ergonómia, alapvető kommunikáció a műhelyben. Az Esélyteremtő Program és a Dobbantó program logikájára épülve (Szakma Verzum, IKK).

- *Változtatás:* intézményi (programtantervi elem), finanszírozási (modulra vonatkozó terheléskiegyenlítés).
- *Szereplők:* ÁKK-k, szakképző intézmények, vállalkozások.
- *Időtáv:* rövid.
- *Mérhető eredmény:* a duális kihelyezés után 3 hónapon belüli lemorzsolódás mérséklése; a vállalkozások által jelzett "nem indítható" tanulók arányának csökkenése.

5.3. A budapesti hátránykompenzációs modell országos kiterjesztése faipari képzőhelyekre: fejlesztőpedagógiai–gyógypedagógiai–pszichológiai konzorciumi szolgáltatás (megyei szinten ÁKK vagy centrum keretein belül), SNI-barát duális metodikai tréning az oktatóknak (a BKIK 2026-os SNI-tréningje mintájára, BKIK).

- *Változtatás:* finanszírozási (arányos támogatás), intézményi.
- *Szereplők:* KIM, centrumok, ÁKK-k, területi kamarák.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* minden faipari bázisiskolában elérhető fejlesztői kapacitás; az SNI-tanulók duális elhelyezési arányának növekedése.

5.4. Alapkompetencia-fejlesztés a szakmai tartalomba ágyazva (szövegértés és számítás gépprogram-, darabjegyzék- és anyagszámítási feladatokon keresztül), összekapcsolva a Szakképzés 4.0 alapkompetencia-fejlesztési céljával (Kormány — cselekvési terv).

- *Változtatás:* tartalmi (programtanterv), intézményi.
- *Szereplők:* ÁKT, IKK, iskolák.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* a kimeneti kompetenciamérés eredményeinek javulása faipari képzőhelyeken; lemorzsolódás 8% alá (a cselekvési terv országos célja).

6. Képzési tartalmak és technológiai változások

Helyzetkép és problémák

- A magyar faiparban az Ipar 4.0-átmenet valóság: CNC-vezérelt gépek, CAD/CAM, parametrikus adatbázis-bútorok, nesting cella, ERP- és gyártásirányítási rendszerek — és a **gyártás-előkészítés költsége már vetekszik az előállításával** (faipar.hu, [EPLM blog](#)).
- A szakmastruktúrában (asztalos, kárpitos, faipari technikus) a CNC-technika elsajátítása részelemként jelenik meg (IKK szakmajegyzék), de önálló, tanúsítványhoz kötött CNC-gépkezelő és CAM-operátori képzés hiányzik — a piaci rést ma bizonyítványt nem adó, nem engedélyköteles magánképzés tölti be (pl. 520 ezer Ft-os, 100 órás CNC-tanfolyam, [Woodivity](#)).
- **Ágazati tapasztalatunk:** a duális tartalomra a cégek visszajelzése jó, és van hely plusz tananyag beemelésére — ezt a rugalmasságot érdemes intézményesíteni. Az AI-kompetenciák (AI-alapú tervezési, gyártás-előkészítési és anyagoptimalizálási eszközök) a programtervben még nem jelennek meg.

Javaslatok

6.1. Sürgős korszerűsítési lista a programtervben: CNC-programozás és -kezelés, CAD/CAM és parametrikus tervezés, darabjegyzék- és szabásterv-készítés, nesting/anyagoptimalizálás, ERP- és gyártásirányítási rendszerhasználat, felületkezelési

technológiák, fenntarthatóság és hulladékgazdálkodás (beleértve az EPR-kötelezettségek gyakorlati megértését, FATÁJ).

- *Változtatás:* jogszabályi/tartalmi (szakmajegyzék, programkövetelmények felülvizsgálata).
- *Szereplők:* ÁKT, IKK, NSZFH, tagszövetség.
- *Időtáv:* rövid–közép.
- *Mérhető eredmény:* 2 éven belül minden faipari programtantervben mérhető CNC/CAM-tartalom; tanúsítványos CNC-modul elérhetősége.

6.2. "Vállalati plusz modul" intézményesítése: a duális képzőhely által betöltött, ÁKT-val előzetesen jóváhagyott kiegészítő tananyag (pl. gyártósori munka, specifikus gép, minőségirányítás) hivatalosan beszámítson a szakképzési tanúsítvány mellékleteként (mikrotanúsítvány formában, a 39/2024. (XII. 2.) KIM rendelet keretei között, NJT, Eurydice).

- *Változtatás:* tartalmi/intézményi, részben jogszabályi.
- *Szereplők:* duális képzőhelyek, ÁKT, IKK.
- *Időtáv:* rövid–közép.
- *Mérhető eredmény:* évente legalább 10 akkreditált vállalati mikromodul; a végzettek elhelyezkedési esélyének javulása.

6.3. Éves tartalom-felülvizsgálati kötelezettség ágazati bevonással: az ÁKT évenkénti felülvizsgálati ülésén a tagszövetség és a duális partnerek által benyújtott technológiai változás-jelentéseket kötelező megvitatni, és döntést hozni a beépítésről — a már működő ÁKT–Soproni Egyetem FMK–IKK megállapodásra építve (MKIK).

- *Változtatás:* intézményi (eljárási rend).
- *Szereplők:* ÁKT, tagszövetség, IKK, Soproni Egyetem FMK.
- *Időtáv:* rövid.
- *Mérhető eredmény:* évenkénti felülvizsgálati jegyzőkönyv; a javasolt változtatások 1 tanéven belüli beépítési aránya.

6.4. AI- és digitális kompetenciamodulok: AI-alapú tervezési és anyagoptimalizálási eszközök bemutatása, ipari szoftverek (CAM, ERP) oktatási licencprogramja, digitális iker- és szimulációs tartalmak — a Szakképzés 4.0 digitális céljaival összhangban (Kormány — cselekvési terv).

- *Változtatás:* tartalmi + finanszírozási (licencprogram).
- *Szereplők:* IKK, szoftverforgalmazók, ÁKK-k, Soproni Egyetem.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* minden faipari technikai végzettség digitális gyártás-előkészítési kompetenciát tanúsít.

7. Oktatók, szakoktatók és vállalati mentorok

Helyzetkép és problémák

- A szakképző intézmények oktatói bérpolitikája javulóban van (2026. január 1-jétől +10% emelés, min. bruttó 775 ezer Ft, 24 ezer oktatót érintve — ötödik emelés 2020 óta) (IKK). Ugyanakkor az ÁSZ Miskolci SZC-re irányuló vizsgálata szerint a szakmai oktatók körében **a kilépők száma meghaladta a belépőket**, a pályakezdő belépők száma minimális (1 fő a vizsgált években), és nőtt a részmunkaidős és nyugdíjas oktatók aránya (ÁSZ 25023).
- A duális (vállalati) oldalon a szakoktatói jogosultság feltételei: szakirányú középfokú végzettség + 5 év gyakorlat + kamarai gyakorlati oktatói vizsga (50 óra, kedvezményes díj; mentesség mestervizsgával, egyes felsőfokú végzettségekkel vagy 60 év felett) (Szkr. 242. §).
- **Ágazati tapasztalatunk:** a faipari vállalkozásoknál a mentorálási tevékenység ma jellemzően nem elismert, nem finanszírozott pluszteher — a szakember a termelésről vett időt áldozza a tanulóra. A szakoktatói bér elmarad az ágazati (asztalosi átlagban kb. 448 ezer Ft-os bérigényű, profession.hu) szintjétől — az ÉVOSZ is a szakoktatói bér ágazati bérszínvonalhoz igazítását javasolja (Jogkövető).

Javaslatok

7.1. Vállalati mentoridő fizetett elismerése: a duális tanulóra fordított oktatói/mentori órák után óradíjas kompenzáció (vagy adójóváírás), amely leválik a tanulólétszám-alapú kedvezményről, és tényleges mentori órákhoz kötődik.

- *Változtatás:* jogszabályi + finanszírozási (szochó-kedvezményrendszer bővítése).
- *Szereplők:* parlament/kormány, NAV, KIM, kamarák.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* a regisztrált duális szakoktatók száma és aktivitása; mentoronkénti tanulólétszám mérsékelt szintje (minőség).

7.2. Faipari szakoktató-utánpótlás program: a tagszövetség és az ÁKK-k közösen toborozzák a kiváló, 45+ éves szakembereket "fél-állású" szakoktatói szerepre; kamarai oktatói vizsga és vállalati pedagógiai-minimál képzés (munkakultúra, SNI-kezelés) kezelése központilag.

- *Változtatás:* intézményi + kommunikációs.
- *Szereplők:* tagszövetség, kamarák, ÁKK-k.
- *Időtáv:* rövid.
- *Mérhető eredmény:* évenként 20–30 új faipari szakoktatói jogosultság.

7.3. Kötelező, finanszírozott technológiai továbbképzés szakképző intézményi oktatóknak vállalati környezetben vagy képzőközpontban (CNC, CAM, felületkezelés) — a Szakképzés 4.0 "komplex humánerőforrás-fejlesztési program" céljára építve (IKK GYIK, Kormány — cselekvési terv); cserelépésként oktatói csereprogram nagyvállalatokkal.

- *Változtatás:* intézményi + finanszírozási.
- *Szereplők:* KIM, centrumok, cégek, Soproni Egyetem FMK.
- *Időtáv:* rövid–közép.
- *Mérhető eredmény:* minden faipari szakoktató évenkénti legalább 40 órás technológiai továbbképzése; az oktatói fluktuáció mérséklése az ÁSZ által jelzett minta ellenében.

7.4. Négyoldalú együttműködés (vállalkozás — szakképző intézmény — ÁKK — felsőoktatás): a Soproni Egyetem Faipari Mérnöki és Kreatívipari Kara koordinációjával közös

tanúsítványos kiegészítő képzési programok, mesterképzési gyakorlati bázisok, közös programkövetelmény- és KKK-fejlesztői műhely (MKIK, Soproni Egyetem).

- *Változtatás:* intézményi (megállapodás).
- *Szereplők:* mind a négy szereplőkör.
- *Időtáv:* rövid–közép.
- *Mérhető eredmény:* közös képzési portfólió; a felsőfokú faipari képzésbe bekapcsolódó technikusok száma.

8. Finanszírozás és vállalati ösztönzők

Helyzetkép és problémák

- A fa- és bútorigipari szakmák (asztalos, kárpitos, faipari technikus) szakmaszorzója egységesen 2,42 — azonos az építőiparral, de alacsonyabb, mint pl. a gépészet vagy elektronika egyes képzéseié (2,85) (Budapest Fővárosi KMKIK — Szkr. melléklet). Az évfolyami szorzó tanulói jogviszonyban 1,20/1,00/0,80 (BKM KIK szakmaszorzó-tábla).
- A szakképzési hozzájárulás 2022-ben megszűnt; a duális képzési kedvezmény a szochóból érvényesíthető (önköltség 1,2 M Ft/fő/év, +20% sikerdíj sikeres szakmai vizsga és min. 6 hónapos munkaszerződés esetén) (NAV). Az állam a duális képzésre fejenként kb. 2 M Ft-ot fordít kedvezményi formában (IKK).
- **A rendszer nem fedezi le közvetlenül a vállalati képzés reálköltségeit:** alapanyag-felhasználás (a faiparban anyagigényes szakma), eszközpark-terhelés, munkavédelmi betanítás, mentoridő — ezek a szorzókon belül nem jelennek meg elkülönítetten.
- A hiányszakmai ösztönzés 2020-ban megszűnt: a Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj kivezetésre került, a helyette bevezetett egységes ösztöndíj (alap 100 ezer Ft, 8–59% a tanulmányi átlag szerint) nem differenciál hiányágazat szerint (NSZFH) — miközben önkormányzatok ma is saját ösztöndíjjal pótolják a hiányszakmák (asztalos, ács) vonzerejét (BAMA).

Javaslatok

8.1. A faipari szakmaszorzó felülvizsgálata: a 2,42-es egységes szorzó differenciálása a tényleges képzési költségek (anyag- és gépidő-intenzitás, CNC/CAM-tartalom) alapján; javaslatunk a faipari technikai és a CNC-kiegészítéssel bővült asztalos képzés 2,85-ös sávba emelése.

- *Változtatás:* jogszabályi (Szkr. szakmaszorzó-melléklet), finanszírozási.
- *Szereplők:* kormány, KIM, NSZFH, ágazati készségtanács.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* a finanszírozás és a tényleges ágazati képzési önköltség közötti eltérés mérséklése; eszközpark-fejlesztési képesség javulása.

8.2. Költségelem-alapú kiegészítő támogatás: az alapanyag-felhasználás, eszközpark-terhelés, munkavédelmi betanítás és mentoridő után tételesen elszámolható, egyszerűsített pályázati (vagy szochó-kiegészítő) tétel bevezetése — kifejezetten mikro- és kisvállalkozások számára, minimális adminisztrációval.

- *Változtatás:* finanszírozási + jogszabályi.
- *Szereplők:* kormány, NAV, KIM, kamarák.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* a kkv-k képzési önköltségeinek 30–50%-os fedezése; a képzőhelyként működő mikrovállalkozások számának növekedése.

8.3. Célzott faipari ösztöndíj-kiegészítés (a Szabóky Adolf-modell újragondolva): a hiányszakmáknak minősített faipari szakmákban tanulóknak ágazati kiegészítő ösztöndíj, amelyet a tagszövetség és a régió nagyvállalói közösen kiegészíthetnek (páros alap elve).

- *Változtatás:* jogszabályi + finanszírozási.
- *Szereplők:* kormány, tagszövetség, nagyvállalatok.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* a faipari szakmát első helyen választók számának növekedése; a képzés közbeni ágazatváltás mérséklése.

8.4. Sikerdíj-kiterjesztés: a vizsgasikerdíj (jelenleg a kedvezmény 20%-a, NAV) bővítése olyan esetekre, amikor a végzett tanuló a képzőhelyén legalább 12 hónapot munkaviszonyban tölt — ez a szakmában tartást célozza.

- *Változtatás:* jogszabályi.
- *Szereplők:* kormány, NAV.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* a képzőhelyén maradó végzettek aránya.

8.5 Adózási ösztönzők

Indokolt olyan adókedvezményi konstrukció kialakítása, amely lehetővé teszi, hogy a fa- és bútorigipari vállalkozások társasági adójuk meghatározott részét:

- akkreditált Faipari Ágazati Képzőközpontok támogatására;
- faipari tanműhelyek fejlesztésére;
- korszerű gépek beszerzésére;
- CNC-technológiák oktatására;
- digitális tervezőszoftverekre;
- vállalati gyakorlati képzőhelyek fejlesztésére;
- mentorálási programokra;
- felnőttképzésre és technológiaváltási képzésekre fordíthassák.

Az ÉVOSZ előterjesztése a duális képzéshez kapcsolódó TAO-kedvezmény lehetőségét is felveti, amely a faipari szakképzésben is alkalmazható modell lehet.

- *Változtatás:* jogszabályi + finanszírozási.
- *Szereplők:* kormány, tagszövetség, nagyvállalatok.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* szakmai kompetencia javulás, eszközpark-fejlesztési képesség javulása.

9. Pályaorientáció, pályakezdés és szakmában tartás

Helyzetkép és problémák

- Az iskolai pályaorientáció keretei adottak: az Országos pályaorientációs mérés (OPM) minden nyolcadikosnak kötelező (2024-ben kb. 75 ezer tanuló) ([Oktatási Hivatal](#)), és a Szakma Sztár Fesztivál, Szakmák Éjszakája programsorozatok működnek ([BKIK, szakmakejszakaja.hu](#)). Az asztalos önálló versenyszakma az országos tanulóverseny-rendszerben ([Szakmasztár](#)), és a magyar versenyzők WorldSkills- és EuroSkills-érmekeket szereztek asztalos szakmában ([faipar.hu](#)).
- A faipari szakmák társadalmi megítélése elmarad a valós karrierlehetőségektől (jó kárpitos nettó bére kb. 300 ezer Ft, [Piac & Profit](#); asztalosi átlagbérigény 448 ezer Ft, [profession.hu](#)).
- A szakmában tartás a kritikus pont, nagy a lemorzsolódás: a végzetek fele nem vállal itthon faipari munkát, a tovább nem tanulók harmada 1–2 éven belül külföldre megy ([faipar.hu](#)).

Javaslatok

9.1. Faipari pályaorientációs programcsomag: éves kkv-látogatási program nyolcadikosoknak (az ÉVOSZ 2024/25-ös, 50+ tagvállalkozásos mintájára, [ETC Kft. közlemény](#)), nyílt tanműhely-napok a Szalézi ÁKK és a bázisiskolák érintésével, "faipari karrierútvonaltérkép" (beleértve a technikus és a Soproni Egyetemi mérnöki útvonalat, [Soproni Egyetem](#)).

- *Változtatás:* intézményi/program (az OPM ajánlási logikájába faipari orientációs modul javasolt).
- *Szereplők:* tagszövetség, ÁKK-k, iskolák, területi kamarák.
- *Időtáv:* rövid.
- *Mérhető eredmény:* évente elért általános iskolások száma; a faipari képzést első helyen választók arányának növekedése.

9.2. Kiemelt pályaorientáció a hiányszakmákban (asztalos, kárpitos, faipari technikus): szerepeltetés minden országos kampányban, versenyutánpótlás (OSZTV→WorldSkills láncolat) támogatása, ösztöndíj-kiegészítés (8.3).

- *Mérhető eredmény:* a hiányszakmai képzési keretek kitöltöttsége.

9.3. Kezdő szakemberek megtartási csomagja: az első 2 évben bérgarancia vagy járulékkedvezmény a szakmájában elhelyezkedett fiataloknak és munkáltatójuknak; lakhatási/közlekedési támogatás a tanszékhányos térségekben (az ÉVOSZ-modell kollégiumi elemével, Jogkövető).

- *Változtatás:* jogszabályi + finanszírozási.
- *Szereplők:* kormány, NAV, munkáltatók.
- *Időtáv:* közép–hosszú.
- *Mérhető eredmény:* 5 éven belül a szakmában (legalább 3 évig) aktív végzettek arányának 50%-ról 70%-ra emelése.

9.4. Pályakövetés ágazati szinten: a Szakképzési és Felnőttképzési Pályakövetési Rendszer (9 éves követéssel, Eurydice) adatainak ágazati bontású kiadványozása a tagszövetség számára.

- *Mérhető eredmény:* évenkénti ágazati pályakövetési riport.

10. Felnőttképzés, átképzés és továbbképzés

Helyzetkép és problémák

- A felnőttképzési jogszabályi környezet 2024–2026-ban megújult: mikrotanúsítványok (39/2024. (XII. 2.) KIM rendelet), egyéni tanulási számla (ILA), a felnőttképzők sikerességi mutatóinak kötelező közzététele 2026. szeptemberétől (NJT, VEVI).
- Faipari kínálat: ingyenes/támogatott esti asztalos képzés (BKSZC Kozma Lajos, 1,5–2 év, BKSZC), faipari technikus esti képzés érettségizett asztalosoknak (KaesZ), asztalos mestervizsga kamarai képzéssel (BKIK) — de a piaci CNC-képzések (350–730 ezer Ft, OKTÁV, melyiksuli.hu, Woodivity) jó része bizonyítványt nem ad.
- Az ÁKT kifejezetten dolgozik a **validáción** (korábbi tapasztalatok elismerése, képzési idő rövidítése) a munkaerőhiány mérséklésére (faipar.hu — ÁKT beszámoló).

Javaslatok

10.1. Faipari CNC-gépkezelő és CAM-operátori államilag elismert rövid képzés (100–200 óra, mikrotanúsítványos modulokból) induljon az ÁKK-kban és a bázisiskolákban — a bizonyítvány nélküli piaci képzés kiváltására és a más ágazatból átkerülő munkavállalók bevonására.

- *Változtatás:* tartalmi (szakmajegyzék/mikromodul), finanszírozási (térítésmentes felnőttképzési keret).
- *Szereplők:* KIM, NSZFH, ÁKK-k, tagszövetség.
- *Időtáv:* rövid–közép.
- *Mérhető eredmény:* évente 150–300 elismert CNC-kompetenciát szerző felnőtt; az ágazati CNC-hiány mérséklődése.

10.2. Validáció és moduláris másodszakma-szerzés programja: a meglévő faipari munkavállalók (pl. segédmunkások, ácsok) részére kompetenciaalapú, rövidített képzési útvonalak (asztalos, kárpitos), az ÁKT validációs munkájára és az ILA-számlára építve.

- *Változtatás:* intézményi + tartalmi.
- *Szereplők:* ÁKT, ÁKK-k, felnőttképzők, munkáltatók.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* a vállalatokon belül szakképzettséget szerzők száma; a képzési idő 30%-os rövidülése validációval.

10.3. Második szakma és technológiaváltási átképzési program: A rendszer ösztönözze, a faipari szakmák második szakmaként kedvező feltételekkel elsajátíthatók legyenek, illetve hogy a faipari munkavállalók új kompetenciákat szerezhessenek.

Példák:

- asztalos CNC-gépkezelői kompetenciát szerez;
- bútoripari szakember CAD/CAM-ismereteket sajátít el
- faipari gépkezelő felületkezelési képzést végez;
- szerelő beépítési és belsőépítészeti kompetenciákat szerez;
- tapasztalt szakmunkás vállalati mentori képzésben vesz részt.

- *Változtatás:* finanszírozási
- *Szereplők:* kormány (átmeneti támogatás), tagszövetség, ÁKK-k.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* az ágazatba átképzött és 12 hónap után is ott dolgozó munkavállalók aránya.

11. Szabályozási és adminisztratív akadályok

Helyzetkép és problémák

- **Döntési távolság:** a szakmaszorzók, keretszámok és programkövetelmények központi döntési tárgyak; az ágazati szereplők csak az ÁKT-n keresztül, nem kötelező erejű javaslattétellel élhetnek.
- **Adminisztráció:** a duális képzőhelyi nyilvántartásba vétel az ÁKK-k számára is nehezen navigálható volt (NKIK); a szochó-kedvezmény érvényesítése adózási szakértelmet igényel (NAV); a szakképző intézmények alanyi jogú vizsgaszervezése 2026. december 31-ig szűnik meg, utána vizsgaközponti ellenőrzés (VEVI).
- **Vezetési átalakítás:** a folyamatban lévő Szkt.-módosítás a centrumok főigazgatói és kancellári megbízatásait 2026 végén a törvény erejénél fogva megszünteti — ez az együttműködési megállapodások folytonosságát kezelendő kockázattá teszi (kormany.hu — törvényjavaslat).

Javaslatok

11.1. Egyszerűsített, kamarai vagy ÁKK-n keresztüli "képzőhely-egyablak" (regisztráció, dokumentáció, kedvezményigénylés egy felületen), a terhek áthárításával az ÁKK-k tehermentesítő szerepébe (l. 4.2).

- *Változtatás:* adminisztratív (IT + eljárási), részben jogszabályi.
- *Szereplők:* kamarák, NSZFH, NAV, ÁKK-k.
- *Időtáv:* rövid–közép.

- *Mérhető eredmény:* az új képzőhelyek ügyintézési ideje és a kedvezményigénylések hibája csökken.

11.2. Rugalmasabb keretszám- és programkezelés: a régiós faipari igényekhez igazodó, éves ütemű (tanév eleji) keretszám-módosítási jog a fenntartók számára; a programtanterv 10–15%-os ágazati-pártneri testreszabási sávja ("plusz tananyag" hivatalos kerete).

- *Változtatás:* jogszabályi (Szkr.).
- *Szereplők:* kormány, fenntartók, ÁKT.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* a képzési kínálat rugalmassága (vagyunk-e képesek 1 tanéven belül reagálni új technológiára).

Kiemelten fontos, hogy a faipari szakmáknál a kis létszám önmagában ne vezessen képzések megszűnéséhez. A tanuló szakmaválasztását tiszteletben kell tartani, és az intézménynek fel kell ajánlania a regionális vagy képzőközponti továbbtanulás lehetőségét.

11.3. Döntéshozatal közelebb vitele: a szakmaszorzók éves felülvizsgálatában és a hiányszakma-jegyzékben formális egyeztetési jog az ágazati készségtanácsok/tagszövetségek számára; a vezetésváltási periódusban (2026–2027) az ágazati megállapodások jogfolytonosságának garantálása.

- *Változtatás:* jogszabályi + intézményi.
- *Szereplők:* parlament, KIM, ÁKT, tagszövetség.
- *Időtáv:* közép.
- *Mérhető eredmény:* az ágazati javaslatok hivatalos egyeztetési státusza; a triális megállapodások fennmaradása a vezetési váltás után.

12. Intézkedési mátrix — összefoglaló

#	Intézkedés	Igényelt változtatás	Szereplők	Időtáv	Mérhető eredmény (KPI)
1.1	Éves ágazati munkaerő-felmérések	intézményi	tagszövetség, GVI, NSZFH	rövid	hiteles szakemberigény-adatsor
1.2	KSH-faipari aggregátum	jogszabályi/statisztikai	KSH, NSZFH	közép	éves ágazati létszám-tábla
1.3	Beiskolázási kapacitás bővítése	finanszírozási	fenntartók, KIM	rövid–közép	belépők +25–30% / 5 év
2.1	ÁKK "egyablakos" duális üzemeltetés	intézményi	Szalézi és faipari ÁKK-k, kkv-k	rövid	kkv-duális képzőhelyek +15–20%/év
2.2	Egyszerűsített csatlakozási csomag	adminisztratív	kamarák, ÁKK-k, NAV	rövid	ügyintézés <30 nap
2.3	Vállalat mint tartalom-társalkotó	intézményi + jogszabályi	ÁKT, IKK, képzőhelyek	közép	tanulók ≥50%-ánál vállalati modul
3.1	Triális faipari képzési modell	intézményi + finanszírozási	Szalézi ÁKK, BKSZC, SZC-k, egyetem	rövid →közép	3 regionális konzorcium / 2 év; lemorzsolódás <12%
3.2	Regionális konzorciumok (5 régió)	intézményi	centrumok, ÁKK-k, szövetség	közép	teljes területi lefedettség

3.3	Éves visszacsatolási fórum	intézményi	szövetség, ÁKT, IKK	rövid	javaslatok $\geq 30\%$ -a feldolgozva/év
4.1	Új faipari ÁKK-k + Szalézi-bővítés	finanszírozási	KIM, cégek, centrumok	közép	minden régióban képzőközpont
4.2	Tehermentesítő ÁKK-szolgáltatások	intézményi	ÁKK-k, kamarák	rövid-közép	kkv-adminisztrációs teher csökkenése
4.3	Eszközpark- és CNC-fejlesztés	finanszírozási	KIM, ÁKK-k, géppartnerek	közép-hosszú	CNC-hozzáférés minden képzőhelyen
4.4	ÁKK-minőségbiztosítás, scorecard	jogszabályi	KIM, NSZFH	közép	publikus indikátorok évente
5.1	Belépő és kihelyezés előtti mérés	jogszabályi + intézményi	NSZFH, ÁKK-k	rövid-közép	100%-os mérési lefedettség
5.2	Felzárkóztató bemeneti modul	intézményi	ÁKK-k, iskolák	rövid	korai duális lemorzsolódás csökkenése
5.3	Hátránykompenzáció országos kiterjesztése	finanszírozási	KIM, centrumok	közép	fejlesztői kapacitás minden bázisiskolán
5.4	Alapkompetencia a szakmai tartalomban	tartalmi	ÁKT, IKK	közép	lemorzsolódás $< 8\%$; mérési javulás

6.1	Programtanterv-CNC/CAM-korszerűsítés	jogszabályi/tartalmi	ÁKT, IKK	rövid–közép	tanúsítványos CNC-modul
6.2	Vállalati plusz modul (mikrotanúsítvány)	tartalmi + jogszabályi	képzőhelyek, ÁKT	rövid–közép	≥10 akkreditált modul/év
6.3	Éves tartalom-felülvizsgálati kötelezettség	intézményi	ÁKT, szövetség, IKK	rövid	éves felülvizsgálati jegyzőkönyv
6.4	AI- és digitális kompetenciamodulok	tartalmi + finanszírozási	IKK, szoftverpartnerek	közép	digitális tanúsítvány minden végzettségben
7.1	Fizetett mentoridő	jogszabályi + finanszírozási	kormány, NAV	közép	aktív szakoktatók száma
7.2	Szakoktató-utánpótlás program	intézményi	szövetség, kamarák, ÁKK-k	rövid	20–30 új szakoktató/év
7.3	Oktatói technológiai továbbképzés	intézményi + finanszírozási	KIM, centrumok	rövid–közép	40 óra/oktató/év
7.4	Négyoldalú együttműködés	intézményi	szövetség, iskolák, ÁKK, egyetem	rövid–közép	közös portfólió
8.1	Szakmaszorzó-felülvizsgálat	jogszabályi	kormány, KIM, ÁKT	közép	finanszírozás-költségel térés mérséklése

8.2	Költségelem-alapú kkv-támogatás	finanszíro- zási + jogszabál- yi	kormány, NAV	közép	kkv-önköltség 30–50% fedezet
8.3	Célzott faipari ösztöndíj	jogszabál- yi + finanszíro- zási	kormány, szövetség	közép	első helyen választók növekedése
8.4	Kiterjesztett sikerdíj	jogszabál- yi	kormány, NAV	közép	képzőhelyén maradó végzetek aránya
8.5	Adózási ösztönzők	jogszabál- yi + finanszíro- zási	kormány, tagszövetség, nagyvállalato- k	közép	szakmai kompetencia javulás, eszközpark-fejlesztési képesség javulása
9.1	Faipari pályaorientációs csomag	intézmény- i/program	szövetség, ÁKK-k, iskolák	rövid	elérés, első helyen választók
9.2	Kiemelt hiányszakmai pályaorientáció	tartalmi + finanszíro- zási	kormány, szövetség, iskolák	rövid– közép	hiányszakmai képzési keretek kitöltöttsége
9.3	Kezdő megtartási csomag	jogszabál- yi + finanszíro- zási	kormány, munkáltatók	közép- hosszú	szakmában tartás 50%→70%
9.4	Ágazati pályakövetés	intézmény- i	NSZFH, szövetség	rövid	éves ágazati riport

10. 1	Elismert CNC-felnőttképzés	tartalmi + finanszíro- zási	KIM, NSZFH, ÁKK-k	rövid- közép	150–300 CNC-tanúsítvány/év
10. 2	Validációs másodszakra-pro- gram	intézmény i + tartalmi	ÁKT, ÁKK-k	közép	képzési idő –30%
10. 3	Technológiaváltási átképzés	finanszíro- zási	kormány, szövetség	közép	átképzettek megtartási aránya
11. 1	Képzőhely-egyabl- ak	adminisztr- atív	kamarák, NSZFH, NAV	rövid- közép	ügyintézési idő, hibás igénylések
11. 2	Rugalmas keretszám-kezelés	jogszabál- yi	kormány, fenntartók	közép	1 tanéves reakcióidő
11. 3	Döntésközelség, jogfolytonosság	jogszabál- yi + intézmény i	parlament, KIM, ÁKT	közép	formális egyeztetési jog

Időtáv: rövid = 0–1 év; közép = 1–3 év; hosszú = 3–5+ év.

Záró üzenet

A fa- és bútortermelési szakképzés fejlesztésének célja nem pusztán a képzésben részt vevő tanulók számának növelése, hanem olyan szakemberek képzése, akik korszerű technológiai tudással, megfelelő munkakultúrával, szakmai igényességgel és valódi vállalati tapasztalattal képesek bekapcsolódni az ágazat munkájába.

A faipar jövője szempontjából különösen fontos, hogy a képzés egyszerre építsen:

- a kézműves szakmai hagyományokra;
- a modern, digitális és automatizált technológiákra;
- a vállalatok valós szakemberigényére;

- a tanulók egyéni fejlesztésére;
- a hátránykompenzációra;
- a vállalati mentorok támogatására;
- a regionális együttműködésre;
- a fenntartható és költségalapú finanszírozásra;

és alakítson ki egy olyan életpálya-modellt, mely az egyén számára jól élhető, folyamatos fejlődést és szakmai elégedettséget biztosít, egyben társadalmi megbecsülést hordoz.

A meglévő faipari képzési kapacitás márcsak az ipar környezeti értéke és fenntarthatósága okán is kiemelt érték. Erre építve olyan országos vagy regionális Faipari Képzési Hálózat alakítható ki, amely a szakképző iskola, az Ágazati Képzőközpont, a vállalkozások, a kamarák és a szakmai szervezetek együttműködésével hosszú távon képes biztosítani a fa- és bútoripar szakember-utánpótlását.

Kiinduló dokumentumok és fő források

- Szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.) és végrehajtási rendeletei; 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet mellékletei — szakmaszorzók és szakmajegyzék
- Szakképzés 4.0 — 1499/2023. (XI. 16.) Korm. határozat és cselekvési terv; stratégiai összefoglaló
- ÉVOSZ triális képzési modell — Index, 2023; ÉVOSZ 2025. évi javaslatcsomagja; gyakorlati képzőközpontok elemzése
- Cedefop — Magyar szakképzési országjelentés; EU Education and Training Monitor 2025 — Magyarország
- Szalézi Ágazati Képzőközpont; BKSZC Kaesz Gyula Faipari Technikum; Fabunió képzőhelyi lista; Karcagi SZC — Nagyunsági Faipari ÁKK
- Ágazati adatok: KSH vállalkozásstatisztika, KSH iparstatisztika, FATÁJ Top100 bútorgyártó 2025, OEE ágazati helyzetkép
- Munkaerőpiac: faipar.hu — munkaerőhiány, Piac & Profit — szakember-elvándorlás, profession.hu asztalos bérstatisztika
- Finanszírozás és adminisztráció: NAV — duális képzési kedvezmény, IKK — ÁKK-tájékoztató, IKK — pályázati hírek, Pest-Buda KMKIK — szakoktatói képzés

- Állami pénzügyi ellenőrzés: ÁSZ-jelentés 25023 (Miskolci SZC), ÁSZ-jelentés 25045 (Győri SZC)
- Felnőttképzés: 39/2024. (XII. 2.) KIM rendelet — mikrotanúsítvány, VEVI — 2025–2026-os mérőföldkövek, BKSZC — felnőtt asztalosképzés, Woodivity — CNC-tanfolyam

Megjegyzés: az „ágazati visszajelzés alapján” jelölésű megállapítások a tagszövetség vállalati és képzőhelyi tapasztalatain, valamint az egyeztetési szempontrendszerben rögzített szakértői észrevételeken nyugszanak; a számszerű adatok forrásai a szövegben és a fenti listában találhatók.